

Vejledning om begunstivelse

Har du brug for hjælp til at udfylde begunstivelseserklæringen, eller synes du ikke, at erklæringen passer til dit behov, er du velkommen til at ringe til PFA Pensions rådgivningscenter på 70 12 50 00.

1. Standardbegunstivelse

Standardbegunstivelsen er den begunstivelse, som din oprindelige police/forsikring er oprettet med. Hvis standardbegunstivelsen dækker dit behov, behøver du ikke at indsende begunstivelseserklæringen.

Kapitalpension, ratepension, garanterede udbetalinger og aldersopsparing

Kapitalpension, ratepension, garanterede udbetalinger og aldersopsparing har som udgangspunkt standardbegunstivelsen "nærmeste pårørende" (se punkt 2).

Særlig udbetaling på kollektiv pensionsordning oprettet før den 1. januar 2008

En kollektiv pensionsordning kan indeholde en særlig ydelse, som udbetales, når ægtefælle-/samleverpension ikke kommer til udbetaling. Som standard er der ingen begunstivelse for denne udbetaling, dvs. udbetalingen sker til boet (se også punkt 7).

Særlig udbetaling på kollektiv pensionsordning oprettet den 1. januar 2008 eller senere

En kollektiv pensionsordning kan indeholde en særlig ydelse, som udbetales, når ægtefælle-/samleverpension ikke kommer til udbetaling. Som standard er begunstivelsen for denne udbetaling "nærmeste pårørende" (se punkt 2).

2. Begrebet "nærmeste pårørende"

Betydningen af begrebet "nærmeste pårørende" er blevet ændret ved lov med virkning fra den 1. januar 2008. Hvad der gælder for dig, afhænger af, hvornår din oprindelige police er oprettet, eller hvornår du eventuelt selv har valgt "nærmeste pårørende" som begunstiget.

I din police, forsikringsbetingelser eller dit pensionsbevis kan du se, hvilken definition af "nærmeste pårørende" der gælder for dig, medmindre du har indsat en anden begunstiget.

2a. Hvis din oprindelige police er oprettet den **1. januar 2008 eller senere**, eller hvis du selv har indsat eller ønsker at indsætte "nærmeste pårørende" den 1. januar 2008 eller senere, så betyder "nærmeste pårørende":

1. Ægtefælle/registreret partner, men ikke hvis I ved dødsfaldet er separeret eller skilt.

Hvis du ikke efterlader ægtefælle/registreret partner:

2. Samlever i ægteskabslignende forhold, hvor et af følgende gælder:
 - a) Ved dødsfaldet bor I sammen og har boet sammen i to år inden dødsfaldet.
 - b) Ved dødsfaldet bor I sammen og har, har haft eller venter barn sammen.

Hvis du heller ikke efterlader samlever i ægteskabslignende forhold:

3. Livsarvinger (børn eller deres efterkommere).

Hvis du heller ikke efterlader livsarvinger:

4. Arvinger ifølge testamente.

Hvis du heller ikke har oprettet testamente:

5. Øvrige arvinger efter loven:
 - a) Forældre og deres livsarvinger
 - b) Bedsteforældre og deres børn.

Hvis der ingen arvinger er, sker udbetalingen til boet.

2b. Hvis din oprindelige police er oprettet **før den 1. januar 2008**, eller hvis du selv har indsat "nærmeste pårørende" før den 1. januar 2008, så betyder "nærmeste pårørende":

1. Ægtefælle/registreret partner, men ikke hvis I ved dødsfaldet er separeret eller skilt.

Hvis du ikke efterlader ægtefælle/registreret partner:

2. Livsarvinger (børn eller deres efterkommere).

Hvis du heller ikke efterlader livsarvinger

3. Arvinger ifølge testamente.

Hvis du heller ikke har oprettet testamente:

4. Øvrige arvinger efter loven:
 - a) Forældre og deres livsarvinger
 - b) Bedsteforældre og deres børn.

Hvis der ingen arvinger er, sker udbetalingen til boet.

Gælder definition 2b for dig, kan du overveje:

- om du vil beholde begunstigelsen "nærmeste pårørende" fra før 1. januar 2008, fx fordi du ønsker, at udbetaling skal ske til dine børn og ikke til din samlever
- om du skal indsætte "nærmeste pårørende" på ny efter den 1. januar 2008 for at være sikker på, at udbetalingen sker til din samlever og ikke til dine børn.

3. Ændring af begunstigelsesbestemmelsen

Hvis standardbegunstigelsen ikke dækker dit behov, fx fordi du ønsker at begunstige et barn eller et stedbarn i stedet for din ægtefælle, kan du ændre begunstigelsen.

En ændring af begunstigelsen skal ske skriftligt til PFA Pension.

Hvem du kan indsætte som begunstiget, afhænger af, om der er fradragsret for indbetalingen til din forsikring. Der skelnes derfor mellem:

- Fradragsberettigede forsikringer - skattekode 1, 2, 3 og 33 (se punkt 4)
- Ikke fradragsberettigede forsikringer - skattekode 5 og 7 (se punkt 5).

4. Fradragsberettigede forsikringer (skattekode 1, 2, 3 og 33).

På fradragsberettigede forsikringer kan du indsætte:

- Ægtefælle/registreret partner
- Frasepareret eller fraskilt ægtefælle/registreret partner
- Børn og deres efterkommere (livsarvinger)
- Stedbørn* og deres efterkommere
- Samlever (én person, som du har fælles bopæl med ved indsættelsen)
- Samlevers børn og deres efterkommere
- Begrebet "nærmeste pårørende" (se punkt 2a)
- Ingen begunstigelse, dvs. udbetalingen sker til boet (se punkt 7).

**Stedbørn: Ægtefælle/registreret partners egne børn (også efter eventuel separation og skilsmisse).*

Du kan indsætte én eller flere navngivne personer som begunstiget. Du kan dog kun indsætte én samlever på hver forsikring/police.

Hvis du ønsker at tilgodese personer eller velgørende foreninger, som du ikke kan indsætte som begunstiget på forsikringen, kan du gøre følgende:

Du har ikke ægtefælle, registreret partner, samlever eller livsarvinger (børn eller deres efterkommere)

Du kan anvende begunstigelsesbestemmelsen "nærmeste pårørende" (se punkt 2a), og samtidig skal du oprette et testamente, hvor du tilgodeser de pågældende.

Da du ikke efterlader ægtefælle, registreret partner, samlever eller livsarvinger (børn eller deres efterkommere), vil udbetalingen ske uden om boet til arvingerne ifølge testamentet.

Du har ægtefælle, registreret partner, samlever eller livsarvinger (børn eller deres efterkommere)

Du kan vælge "Ingen begunstigelse", så udbetalingen sker til boet, og samtidig skal du oprette et testamente. Når udbetalingen sker til boet, er den ikke længere kreditorbeskyttet (se også punkt 7).

Vær opmærksom på, at ægtefælle, registreret partner og livsarvinger (børn eller deres efterkommere) har tvangsarveret, og at du muligvis ikke kan disponere over det fulde beløb.

5. Ikke fradragsberettigede ordninger (skattekode 5 og 7)

Du kan indsætte, hvem du måtte ønske som begunstiget, fx dine forældre eller en velgørende forening.

6. Navngivet begunstiget

Du kan vælge at indsætte en eller flere navngivne personer som begunstigede på dine forsikringer/policer. Disse personer kaldes for primære begunstigede.

Hvis en primær begunstigede afgår ved døden før dig, træder den subsidiære begunstigelse i kraft. Du kan vælge, hvordan den afdøde begunstigedes andel skal fordeles mellem de subsidiære begunstigede. Hvis du ikke vælger en subsidiær begunstigelse, så vil udbetalingen som udgangspunkt tilfalde dine nærmeste pårørende, læs om begrebet ovenfor punkt 2.

I nedenstående eksempler kan du se, hvordan fordeling vil ske, hvis du har valgt en procentfordeling, og du som subsidiær begunstigelse har valgt enten den begunstigedes livsarvinger eller den/de øvrige begunstigede.

Eksemplerne tager udgangspunkt i, at du har indsat tre personer som primære begunstigede til en udbetaling ved død på 500.000 kr.:

A skal modtage en andel på 50 pct. eller 250.000 kr.

B og C skal hver modtage en andel på 25 pct. eller 125.000 kr.

Eksempel 1 – den begunstigedes livsarvinger:

Hvis C afgår ved døden før dig og du derefter afgår ved døden, vil andelen på 125.000 kr. blive fordelt ligeligt mellem C's livsarvinger. Hvis C efterlader sig to livsarvinger (D1 og D2), vil deres andel udgøre 62.500 kr. til hver (=125.000 kr.:2).

De øvrige to primære begunstigede, som er i live på dit dødsfaldstidspunkt, får hver deres andel på henholdsvis 250.000 kr. og 125.000 kr. Fordelingen ser således ud:

A modtager 250.000 kr.

B modtager 125.000 kr.

D1 modtager 62.500 kr.

D2 modtager 62.500 kr.

Hvis afdøde begunstigede ikke efterlader sig livsarvinger, vil fordelingen være som beskrevet under (eksempel 2) den/de øvrige begunstigede.

Eksempel 2 – den/de øvrige begunstigede:

Hvis C afgår ved døden før dig og du derefter afgår ved døden, vil andelen på 125.000 kr. blive fordelt mellem de øvrige primære begunstigede efter deres indbyrdes forhold.

A's andel af 125.000 kr. = $(250.000 \text{ kr.} / 375.000 \text{ kr.}) = 2/3$ eller 66,67 pct., dvs. 83.333 kr.

B's andel af 125.000 kr. = $(125.000 \text{ kr.} / 375.000 \text{ kr.}) = 1/3$ eller 33,33 pct., dvs. 41.667 kr.

A modtager sin andel på 50 pct. af 500.000 kr. (=250.000 kr.) og 2/3 -del af 125.000 kr. (=83.333 kr.), **i alt 333.333 kr.**

B modtager sin andel på 25 pct. af 500.000 kr. (=125.000 kr.) og 1/3 -del af 125.000 kr. (41.667 kr.), **i alt 166.667 kr.**

7. Kreditorbeskyttelse

Når der er en begunstigelse på en forsikring, sker udbetalingen direkte til den begunstigede uden om boet. Udbetalingen er dermed beskyttet over for boets kreditorer.

Hvis der ikke er en begunstigelse, sker udbetalingen til boet og er dermed ikke kreditorbeskyttet.

8. Forhold til tvangsarvinger

Tvangsarvinger er ægtefælle, registreret partner og/eller børn (livsarvinger). Tvangsarvinger kan gøre indsigelse mod en begunstigelse. Reglerne for indsigelse er ændret pr. 1. januar 2008.

Hvis begunstigten er indsat den 1. januar 2008 eller senere:

Tvangsarvinger har mulighed for at gøre indsigelse og anlægge sag, hvis indsættelsen af en begunstiget må anses for urimelig over for dem. Ved afgørelsen ser man bl.a. på baggrunden for indsættelsen og parternes økonomiske behov. Bedømmelsen er skønsmæssig, og den sker ved en domstol.

Tvangsarvinger kan gøre indsigelse, selv om det er en anden tvangsarving, der er begunstiget, og selv om begunstigten er gjort uigenkaldelig.

Hvis begunstigten er indsat før den 1. januar 2008:

Hvis en samlever eller en anden, der ikke er din tvangsarving, er indsat som begunstiget, vil udbetalingen normalt ske direkte til vedkommende.

Tvangsarvinger har dog mulighed for at rejse krav om en del af udbetalingen, hvis tvangsarven (og ægtefællens boslod) ville blive større, hvis udbetalingen indgik i boet. Bedømmelsen sker ud fra en beregning, som følger reglerne i arveloven. Hvis begunstigten er uigenkaldelig, kan tvangsarvinger **ikke** rejse sådan et krav (se punkt 9).

9. Uigenkaldelig begunstigelse

Hvis du over for den begunstigede giver afkald på at ændre begunstigten, kan hverken begunstigten eller andre vilkår på policen ændres, medmindre den begunstigede skriftligt siger ja til ændringen. Derfor skal du overveje det nøje, før du vælger at gøre begunstigten uigenkaldelig.

Du bør tydeligt skrive på erklæringen, hvis du ønsker, at begunstigten skal være uigenkaldelig. Husk at skrive, om begunstigten skal være uigenkaldelig for én eller alle de begunstigede, og om begunstigten alene skal være uigenkaldelig i en bestemt periode.

10. Boafgift

PFA Pension skal tilbageholde og indbetale boafgift til skifteretten af forsikringens værdi, når udbetalingen sker uden om boet til den begunstigede.

Ægtefælle/registreret partner

Ingen boafgift.

Frasepareret eller fraskilt ægtefælle/registreret partner

Udbetalinger, som man skal betale skat af (fx ægtefællepension), er fritaget for boafgift.

Udbetalinger fra en police, der er udloddet som led i bodelingen ved separation eller skilsmisse, er også fritaget for boafgift. Fra den 1. januar 2008 gælder det samme for udbetalinger i kraft af en uigenkaldelig begunstigelse, som er indsat som led i bodeling ved separation eller skilsmisse.

Andre udbetalinger skal der betales 15 procent i boafgift af.

Samlever

Udbetalinger, som man skal betale skat af (fx samleverpension), er fritaget for boafgift. Af øvrige udbetalinger skal der betales 15 procent i boafgift, hvis I har fælles folkeregisteradresse på dødsfaldstidspunktet, og I enten har haft fælles bopæl i mindst to år, eller I har, har haft eller venter barn sammen. Hvis samlivet ikke opfylder disse betingelser, skal en samlever betale 36,25 procent i boafgift.

Børn, stedbørn og deres efterkommere

Udbetalinger til børn, stedbørn og deres efterkommere under 24 år, som man skal betale skat af (fx børnepension), er fritaget for boafgift. Der skal betales 15 procent i boafgift af øvrige udbetalinger.

Samlevers børn og deres efterkommere

Udbetalinger til samlevers børn og deres efterkommere under 24 år, som man skal betale skat af (fx børnepension), er fritaget for boafgift. Der skal normalt betales 36,25 procent i boafgift af øvrige udbetalinger.

Forældre

Der skal betales 15 procent i boafgift.

Velgørende foreninger

Velgørende foreninger kan være fritaget for boafgift.

Andre

Der skal normalt betales 36,25 procent i boafgift.

Boet

Sker udbetalingen til boet, tilbageholder PFA Pension ikke boafgift. Udbetalingen indgår i de midler, der ved boets afslutning eventuelt skal betales boafgift af.

11. Bestemmelse om særeje

Du kan bestemme, at udbetalingen skal tilhøre den begunstigede som særeje. På den måde opnår du, at den begunstigede ikke skal dele udbetalingen fra din forsikring med sin ægtefælle ved en eventuel separation eller skilsmisse. Du kan også stille den begunstigede bedre i tilfælde af, at den begunstigedes ægtefælle dør før den begunstigede.

Hvis du ønsker at vide mere om særeje, kan du bestille en blanket med vejledning hos PFA Pensions rådgivningscenter på telefon 70 12 50 00.

12. Bestemmelse om båndlæggelse

Hvis du mener, at det er bedst, at den begunstigede slet ikke – eller måske først på et senere tidspunkt – får rådighed over udbetalingen, kan du bestemme, at udbetalingen skal båndlægges.

Hvis du ønsker at vide mere om båndlæggelse, kan du bestille en blanket med vejledning hos PFA Pensions rådgivningscenter på telefon 70 12 50 00.